

Helse- og omsorgsdepartementet
P.B 8011 Dep
0030 OSLO
postmottak@hod.dep.no

Oslo 17. september 2008

**HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I FOLKETRYGDLOVEN VEDR.
ETABLERING AV EN ORDNING FOR REFUSJON AV PASIENTERS
UTGIFTER TIL HELSEHJELP (IKKE-SYKEHUSBEHANDLING) I ANDRE
EØS-LAND.**

Det vises til brev av 16. juni 2008 med invitasjon til å inngi høringsuttalelse vedr. etablering av en ordning for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp (ikke-sykehusbehandling) i andre EØS-land.

Med dette oversendes uttalelse fra Norske Ortopisters Forening (NOF.)

Ortoptister utgjør en liten, men sentral gruppe helsepersonell i arbeidet med diagnostikk, forebyggende arbeid og behandling av skjelning, synsnedsettelse, samsynsproblemer og øyerelaterte lese-/skrivevansker. For tiden er det 38 ortoptister i arbeid på landsbasis. 12 av disse arbeider på øyeavdelinger i offentlige sykehus, 21 driver privat praksis, mens 5 arbeider delvis privat delvis offentlig.

Med hjemmel i Folketrygdloven § 5-10a yter trygden stønad til dekning av utgifter til behandling hos ortoptist. Det er et vilkår for rett til stønad at medlemmet er henvist fra spesialist i øyesykdommer. Det er videre et vilkår at behandlingen er av vesentlig betydning for pasientens sykdom og funksjonsevne. Stønaden er 170 kroner per behandling. For behandling av barn under 12 år ytes en stønad med 290 kroner per behandling. I motsetning til en rekke andre helseprofesjoner, er det ikke noe vilkår for trygderefusjon at det er inngått driftsavtale med kommune/regionalt helseforetak.

Da Norge gjennom EØS-avtalen er bundet til å etablere en refusjonsordning for helsehjelp utenfor sykehus, går vi ikke nærmere inn på en drøftelse av spørsmålet om hensiktsmessigheten av dette. Våre merknader i det videre er derfor konsentrert om utformingen av ordningen.

NOF ser det som viktig at ordningen utformes på en slik måte at den skaper minst mulig innskrenkninger i helsemyndighetens muligheter til å styre helseressursene inn mot prioriterte fagområder og pasientgrupper. Ordningen må heller ikke gi intensiver til at pasienter i stedet for poliklinisk behandling hos privatpraktiserende helsepersonell henvises til behandling i sykehus. Dette vil også kunne føre til en sentralisering av helsetjenestene som vil medføre dårligere tilgjengelighet for pasientene. Begrepet "sykehusbehandling" må derfor tolkes vidt og ikke knyttes til spørsmålet om overnatting i helseinstitusjon.

For å sikre at helseressursene i størst mulig grad kan være gjenstand for offentlig styring støtter NOF forslaget om at det ved refusjon, kunne stilles krav til at helsepersonellet har en form for offentlig tilknytning i det landet pasienten søker helsehjelp.

Ut fra den avgrensning som det legges opp til i forslaget vil helsetjenester fra privatpraktiserende ortoptister omfattes av ordningen. Dette finner vi naturlig ut fra hva ordningen er ment å dekke. Videre at det rimelig at det beløp som dekkes ikke kan være høyre enn det som gis for tilsvarende helsehjelp i Norge.

Vi ser det som en selvfølge at det helsepersonell som skal ha refusjon for slik helsehjelp som dekkes over § 5-10a i Norge, må oppfylle vilkår som er gitt for å sikre faglig forsvarlige helsetjenester gjennom EU/EØS-regelverket om gjensidig godkjenning av helsepersonell.

Med hjemmel i folketrygdlovens § 5-22 gis bl.a. stønad til briller for barn og ungdom. Dette er foreslått å ikke skulle omfattes av ordningen i denne omgangen, men det gis en forskrift for å kunne åpne for det senere. Skal det gis refusjon for konsultasjon hos spesialist som konkluderer med at barnet har behov for nye briller, er det etter vår oppfatning logisk at det også skal gis refusjon for brillen.

Det bør ikke i den nye ordningen være enklere å få tilgang til helsehjelp i utlandet enn det er å få tilsvarende helsehjelp i Norge. Det bør derfor være krav om henvisning fra øyelege for å få dekket utgifter til ortoptist i utlandet. Henvisning fra utenlandsk øyelege må imidlertid kunne godtas. Dette reiser også spørsmålet om henvisning fra utenlandsk øyelege kan godtas som grunnlag for trygderefusjon fra ortoptist i Norge.

Med hilsen

.....
Karin Wranne Tangen
Leder NOF